

Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024 för kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål	3
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	3
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	3
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	4
2 Nämndens verksamhetsområde	6
2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster	6
2.2 Arbete och egen försörjning	7
2.3 Trygghet och säkerhet	7
2.4 Näringsliv	8
2.5 Servicekedjor för privata aktörer och fastighetsutveckling	9
2.6 Bostadsbyggande	10
2.7 Boende för nyanlända	10
2.8 Försörjningsinfrastruktur	10
2.9 Miljö- och klimatarbete	12
2.10 Agenda 2030	12
2.11 Internationella frågor	13
2.12 Ekonomistyrning, finansiering och inköp	13
2.13 Styrning av stadens investeringsprojekt	14
2.14 Lokalförsörjning	15
2.15 Kvalitet, innovationer och digitalisering	15
2.16 It-styrning	18
2.17 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning	19
2.18 Evenemang och visningsverksamhet	20
2.19 Strategisk kommunikation	20
2.20 Juridiskt stöd	21
2.21 Kontorsintern styrning och kompetensförsörjning	21
3 Sammanfattande ekonomisk analys	22
3.1 Drift	22
3.2 Investeringar	22
3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)	22
4 Lokalförsörjningsplan	24
5 Övriga redovisningar	26

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

I kommunstyrelsens *Underlag för budget 2022 med inriktning 2023 och 2024* analyseras strategiskt viktiga frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2022–2024. Inledningsvis sammanfattas strategiska satsningar och prioriteringar som bidrar till kommunfullmäktiges mål under treårsperioden, varav många redan är igång. Det är inom områden som erbjuder särskilda möjligheter till utveckling eller där det finns behov av förflyttning som analyseras närmare i efterföljande avsnitt. Arbetet med att bidra till stadens återhämtning efter pandemin går igenom flera av dessa områden. Redovisningen täcker inte in samtliga ansvarsområden och uppgifter för kommunstyrelsen/stadsledningskontoret, utan har avgränsats till särskilt prioriterade frågor.

I pandemins spår möter staden en ny samhällssituation med många insikter och lärdomar som ska förvaltas på bästa sätt. Hanteringen av pandemin har också drivit på arbetet att finna nya och innovativa arbetssätt genom digitalisering och användandet av it-tjänster vilket kommer att underlätta arbetet även när pandemin klingat av.

Pandemins fortsatta inverkan medför osäkra planeringsförutsättningar. Det krävs en fortsatt hög grad av flexibilitet.

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

- Främja kostnadseffektiva välfärdstjänster av hög kvalitet genom tydligt resultatfokus och stöd till nämnder i samordning, styrning och uppföljning av stadens verksamheter
- Omhänderta erfarenheter och lärdomar från pandemin samt strategiskt arbeta med kompetensförsörjning inom äldreomsorgen
- Leda arbetet med utvecklingen av Äldrevänlig stad
- Bidra till effektiva insatser för att fler ska vara självförsörjande bland annat genom att strategiskt driva på arbetet för integration och att stadens service och verksamheter kommer alla till del på ett inkluderande sätt
- Möta de långsiktiga effekterna av pandemin genom att bidra till att staden strategiskt nyttjar möjligheter till EU-finansiering avseende sysselsättning och tillväxt
- Leda stadens trygghets- och säkerhetsarbete baserat på samordning, kommunikation, förebyggande insatser och lokala behov samt internationellt erfarenhetsutbyte och utvecklad samverkan med polisen, näringslivet och andra aktörer
- Verka för att områden som polisen klassat som särskilt utsatta eller utsatta ökar i trygghet och attraktivitet så att de lämnar polisens lista på utsatta områden
- Bidra till en välskött och tillgänglig stadsmiljö i hela staden bland annat genom att verka för höga krav på både skötsel och investeringar och att dessa följs upp
- Vidareutveckla arbetet för en sammanhållen beredskapsplanering inom krisberedskap och civilt försvar

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

- Utveckla stadens strategiska näringslivsarbete och samordna stadens insatser inom näringslivsuppdraget
- Växla upp och anpassa det näringslivsfrämjande arbetet för att motverka pandemins negativa effekter på Stockholms näringsliv

- Fördjupa erfarenhetsutbytet mellan städer med särskilt fokus på de nordiska huvudstäderna, både bilateralt och genom samverkan på internationell nivå, för att stödja stadens arbete med att återstarta Stockholm
- Verka för en mer effektiv organisation för etableringsförfrågningar för att bidra till fler etableringar i Stockholm och öka externa aktörers deltagande i att tillhandahålla samhällsfastigheter för stadens behov
- Fortsätta den proaktiva satsningen för att hålla upp takten i bostadsbyggandet och öka antalet hyresrätter i nyproduktion
- Vidareutveckla styrning och uppföljning av de större stadsutvecklingsprojekten för att säkerställa beslutsunderlagets kvalitet och öka den koncernövergripande samordningen
- Följa och stödja arbetet med befintliga statliga infrastrukturförhandlingar så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner
- Samordna och driva stadens intressen så att regional infrastruktur och kollektivtrafik kan byggas ut i takt med stadsutvecklingen
- Utveckla organisation, strategisk planering och uppföljning i syfte att åstadkomma en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning
- Samordna stadens miljö- och klimatarbete samt stödja och följa upp implementeringen av stadens *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*
- Verka för att organisation och förutsättningar för klimat- och miljöarbetet präglas av utvecklade arbetssätt inom innovation, inköp och kommunikation
- I klimatfrågan leda arbetet med kommunikation och samverkan i regionen, samarbetet med strategiskt utvalda internationella miljö- och klimatorganisationer för städer samt påverkansarbetet gentemot regering och EU
- Samordna stadens klimatanpassningsarbete och i det stödja och följa upp implementeringen av handlingsplanen för klimatanpassning med fokus på skyfall och värmebölja
- Leda arbetet kring Agenda 2030 för ett hållbart Stockholm
- Verka för möjligheten till större evenemang i Stockholm som ger mervärden till besöksnäringen, stockholmarna och Stockholms stad och som bidrar till återstarten efter pandemin
- Stadshuset ska spela en viktig roll i återstarten av Stockholms evenemangsbransch och möta kundernas behov och efterfrågan
- Förbereda och genomföra firandet av Stadshusets 100-årsjubileum 2023

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

- Vidareutveckla stadens deltagande i europeiska och internationella organisationer, nätverk och samverkansytter i syfte att utbyta erfarenhet och kunskap samt öka stadens delaktighet, bevakning och arbete med förslag på EU-nivå och internationell nivå
- Bidra till att staden aktivt söker EU-medel inklusive särskilda återstartsmedel efter pandemin i syfte att möjliggöra strategiska utvecklingsåtgärder
- För att stärka ekonomistyrningen fortsätta arbetet med projekt GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad)
- Fortsatt fokusera på att stärka och utveckla det strategiska inköpsarbetet
- Leverera kostnadseffektiv lånefinansiering

- Tillsammans med Stockholms stadshus AB öka den egna finansieringsgraden för kommunkoncernens investeringar samt ta fram metodstöd för att beräkna den långsiktiga ekonomiska påverkan av stadens investeringar
- Utveckla investerings- och projektstyrningen i syfte att främja en långsiktigt hållbar ekonomisk utveckling och koncernövergripande synergieffekter genom forum för samordning och erfarenhetsåterföring samt prioriteringar på både portföljnivå för nämnd/bolagsstyrelse och koncernövergripande nivå
- Fortsätta arbetet med stärkt styrning och kostnadseffektivitet avseende stadens lokalförsörjning, bland annat genom att utveckla stadens övergripande lokalresursplan och förbättra stadens förmåga gällande lokalhyresfrågor
- Stödja nämnderna i att möta demografiska förändringar och utmaningar inom välfärden genom bland annat förbättrade styr- och arbetsformer, innovationer och systematiska jämförelser för att stadens verksamheter ska hitta verksamhetsförbättringar och effektiviseringar
- Säkerställa att det kommande kvalitetsprogrammet implementeras i stadens styrning och bidra till att stadens styrdokument och styrprocesser är samordnade och främjar kostnadseffektivitet och hög kvalitet
- Stödja stadens utveckling som en innovativ och lärande organisation genom att kontinuerligt vidareutveckla samarbetet med akademien och näringslivet
- Stärka styrning, förvaltning och utveckling av it-leveransen för att säkerställa att den fortsatt är ändamålsenlig, säker och kostnadseffektiv
- Säkerställa en balans mellan verksamheternas behov av it och digitalisering och en följsamhet gentemot EU och samverkan med nationella myndigheter
- Utveckla och förbättra stadens förmåga att hantera ökade krav på it- och informationssäkerhet
- Växla upp arbetet med den smarta staden i och med införandet av kvalitetsprogrammet
- Fortsätta vidareutvecklingen av stadens sociala system utifrån ny inriktning och ge stöd till utvecklingen av nya arbetssätt inom berörda verksamhetsområden
- Stödja ett systematiskt arbete med kompetensförsörjning och chefsutveckling, bland annat genom att säkerställa kvaliteten i rekryteringsprocessen och inleda en process för att införa ett digitalt kompetenssystem
- Stärka staden som en förebild som arbetsgivare genom en tydlig plattform för ledarskap och genom implementering av en ny chefsprofil att användas vid rekrytering och utveckling
- Stärka stadens arbetsgivarerbjudande genom att inleda ett arbete för att införa en förmånportal för stadens medarbetare
- Samordna utvecklingen av stadens webb, e-tjänster, kontaktcenter och telefoni så den stärker stadens förmåga att snabbt och effektivt tillhandahålla service, tjänster och information till olika målgrupper
- Samordna kommunikationsinsatser i stadsövergripande frågor såsom stadsutveckling, trygghet, näringsliv, miljö och klimat och stadens arbetsgivarvarumärke
- Vidareutveckla strukturen för samverkan med Region Stockholm

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster

Staden står inför stora demografiska förändringar de närmaste åren. Andelen barn i skolåldern och äldre kommer att öka, vilket innebär att andelen invånare i förvärvsaktiv ålder minskar. Detta innebär att skatteintäkterna inte förväntas öka i samma takt som kostnaderna. Inom flera, för staden viktiga, yrkesgrupper råder också rekryteringssvårigheter. Detta i kombination med höga förväntningar från stockholmarna ställer krav på staden att använda teknik och nya arbetssätt för att på sikt kunna erbjuda välfärdstjänster såsom förskola, skola och socialtjänst på ett effektivare sätt till alla som behöver det.

För att staden även i framtiden ska kunna erbjuda en välfärd av hög kvalitet krävs en strategisk samhällsplanering och finansiering, exempelvis genom en digital omställning, effektiv administration och förbättrad samverkan mellan kommuner och regionen, övriga samhällsaktörer och fristående leverantörer.

Under perioden behövs fortsatt fokus på att uppnå goda resultat i skolan för samtliga elever. Satsningar på att skapa en likvärdig skola ska följas upp. Genom åtgärder för att stärka barns och ungas skolresultat ges de bättre framtida möjligheter på arbetsmarknaden. Även förutsättningarna för en god hälsa ökar och risken för ekonomisk, social och politisk marginalisering och utanförskap minskas. För att nå framgång på lång sikt prioriterar staden resurser för samverkan mellan skola, förskola och socialtjänst, polisen och andra myndigheter.

Arbetet med att erbjuda stadens medborgare en rättssäker, likställig och tillgänglig socialtjänst vid ett så tidigt skede som möjligt ska utvecklas. I enlighet med stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning ska staden säkerställa tillgängligheten och delaktigheten i socialtjänstens handläggning, insatser och skyddsåtgärder så att alla, oavsett funktionsförmåga, kan tillgodogöra sig hjälpen. Stadsledningskontoret följer upp stadens arbete i enlighet med programmet och stödjer nämnderna i arbetet för en ökad tillgänglighet och delaktighet. Arbetet med att utveckla barnperspektivet utifrån barnkonventionen fortsätter. Det gäller både barn med olika funktionsnedsättningar och barn till vuxna som ansöker om stöd.

Äldreomsorgen har påverkats mycket under pandemin. Slutsatserna från coronakommissionens delbetänkande visar på strukturella brister bland annat på grund av regelverk, organisatoriska ansvarsgränser statligt/regionalt/kommunalt, kompetensutmaningar och bristande medicinsk kompetens. Staden och övriga samhällsaktörer står inför stora utmaningar i omsorgen om våra äldre och det är av stor vikt att arbeta med gemensamma mål för att stärka kvaliteten och effektiviteten, så att tillgången till god vård och omsorg säkras på lång sikt.

Med anledning av införandet av permanent överenskommelse för lagen om utskrivningsklara patienter med regionen behöver stadens samarbete med primärvårdsrehabiliteringen fortsätta att stärkas liksom stadens arbete med förebyggande och rehabiliterande insatser inom äldreomsorgen.

Arbetet med utvecklingen av en Äldrevänlig stad enligt WHO:s modell fortsätter under perioden.

Under kommande treårsperiod kommer även förvaltningsområdet för finska, samiska och meänkieli samt arbetet med övriga nationella minoriteter att fortsatt utvecklas utifrån behov.

Genom sociala investeringar ska kunskapsbaserade arbetssätt och metoder utvecklas och implementeras så att ekonomiska medel kan föras från kostsamma insatser när problem uppstått till kostnadseffektiva förebyggande åtgärder. Under perioden kommer fokus för stadsledningskontoret vara på att utvärdera resultat och effekterna av de beslutade projekt som finns inom ramen för sociala investeringar samt påbörja en ny ansökningsprocess.

Arbetet med att underlätta för föreningar att söka föreningsstöd fortsätter. Samordningen inom staden ska utvecklas.

2.2 Arbete och egen försörjning

Utbildning har fått en allt större betydelse för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden och de som inte har gymnasieutbildning får allt svårare att få ett arbete. Arbetet med att förbättra skolresultaten samt ge effektivt stöd och utbildning till kortutbildade behöver fortsätta under perioden. Kommunstyrelsen, tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser, samordnar och utvecklar stadens arbetsmarknadsinsatser och samlade insatser för förstärkt integration. Under 2019 startades stadens integrationspakt med näringslivet. Stadsledningskontoret följer upp arbetet och stödjer berörda nämnder med att utveckla arbetet under perioden, bland annat kommer ett särskilt fokus vara på unga utifrån pandemins konsekvenser.

Förutsättningar för att försörja sig själv skiljer sig mellan inrikes och utrikes födda personer. Särskilt svårt har kvinnor födda utanför EU med enbart förgymnasial utbildning. Utrikes födda kvinnor är en underutnyttjad resurs på en arbetsmarknad där bristen på arbetskraft samtidigt är stor. Stadsledningskontoret stödjer nämnderna i analyserna för att utveckla verksamheten, stärka och prioritera samhällsvägledning och information till nyanlända samt bidrar till aktivitetsinsatser, bland annat Stockholmsjobb, som sänker trösklar till jobb och underlättar inträde på arbetsmarknaden.

2.3 Trygghet och säkerhet

Kommunstyrelsen leder det stadsövergripande trygghets- och säkerhetsarbetet baserat på samordning, förebyggande insatser och utvecklad samverkan. Med utgångspunkt i lokala behov samt en effektiv samverkan med polis, näringsliv och andra aktörer vidtas relevanta åtgärder för att nå målen. Stadsledningskontoret ska därför fortsatt bidra till att stadens arbete utgår ifrån utvecklade lägesbilder samt följer en strukturerad process med orsaksanalyser och samordnad uppföljning. Under 2021 förväntas kommunfullmäktige fatta beslut om ett nytt trygghetsprogram som, tillsammans med säkerhetsprogrammet, blir vägledande för arbetet under perioden.

Invånare påverkas direkt och indirekt av återkommande brottsdåd som exempelvis skjutningar, sprängningar och rån mot unga. Statistik visar att kvinnor upplever en större otrygghet än män och att andelen otrygga är betydligt högre i områden som är socioekonomiskt utsatta. Stadsledningskontoret leder det stadsövergripande arbete som följer av samverkansöverenskommelsen med Polisregion Stockholm genom att arbeta med en tydlig struktur och uppföljning av ett antal prioriterade samverkansområden. Ett särskilt fokus är det arbete som bedrivs riktat mot stadens utsatta och särskilt utsatta områden.

Staden ska under perioden fortsatt arbeta med en rad insatser för att förbättra situationen på otrygga platser, till exempel genom ordningsvakter och trygghetskameror. Samverkan med polis, näringsliv och andra aktörer är en naturlig del av arbetet. Trygghetsinvesteringar i den fysiska miljön är en annan typ av insats som kan vara både trygghetsskapande och brottsförebyggande. Stadsledningskontoret ska fortsatt samordna och följa upp det arbete som sker lokalt genom platssamverkan i syfte att skapa en trygg, säker och levande stad.

Stadsledningskontoret har en central roll att följa upp att stadsdelsnämnderna i samverkan med trafiknämnden säkerställer en välskött och tillgänglig stadsmiljö som är ren och fri från klotter. Ett fokusområde framöver är avtalsuppföljning av entreprenörer.

Stadsledningskontoret fortsätter under perioden även säkerställandet att arbetet mot våldsbejakande extremism sker på bred front i stadens verksamheter.

Lärande och internationellt utbyte av erfarenheter är fortsatt viktigt för att förebygga radikaliserings och öka stadens motståndskraft mot terrorhandlingar. Staden kommer under 2021-2022 vara värd för nätverket Counter Terrorism Preparedness Network (CTPN) där flera städer ingår.

Stadens säkerhetsprogram ska revideras under första året av den kommande mandatperioden i enlighet med nationella riktlinjer. Stadsledningskontorets stöd, styrning och uppföljning av säkerhetsarbetet i stadens verksamheter ska stärkas. Särskilt fokus läggs också på att omsätta lärdomar av pandemin i åtgärder och planer.

Stockholm behöver som landets huvudstad ha särskilt god förmåga att hantera och förebygga kriser och andra lägen där samhället utsätts för yttre påverkan. Arbetet med krisberedskap och civilt försvar knyts därför än mer ihop i en sammanhållen beredskapsplanering i syfte att skapa motståndskraft mot oönskade händelser och hantera de utmaningar som följer av det förändrade säkerhetspolitiska läget i omvärlden. Arbetet sker i nära samarbete med relevanta myndigheter och aktörer. Arbetet med säkerhetsskydd fortsätter i syfte att skydda samhällsviktig verksamhet av betydelse för Sveriges säkerhet. Utbildning, övning och fortsatt utveckling av en integrerad riskprocess, inklusive risk- och sårbarhetsanalyser, är viktiga pusselbitar för ett ändamålsenligt förebyggande arbete.

Stadsledningskontoret har ett särskilt ansvar för att utveckla samverkan med övriga myndigheter för att skapa trygghet och säkerhet samt minimera samhällsstörningar. Samarbete inom Samverkan Stockholmsregionen (SSR) och inom ramen för samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten är särskilt prioriterat.

2.4 Näringsliv

Staden har som mål att ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025 och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv. Stadens näringslivspolicy anger riktningen för stadens näringslivsarbete och är ett strategiskt bidrag till att utveckla företagsklimatet i Stockholm. Ambitionen med stadens näringslivsarbete är att öka samverkan inom staden och att stadens myndighetsutövning samordnas och utvecklas i syfte att erbjuda goda förutsättningar för näringsverksamhet. Den vanligaste kontakten mellan näringslivet och staden är i samband med tillstånds- och tillsynsfrågor inom stadens myndighetsutövning. Ett viktigt fokusområde och prioriterat arbete under 2021 är därför att implementera *rätt väg in* i syftet att förbättra stadens service, kontaktvägar och utveckla myndighetsutövningen för att säkerställa tydliga

och effektiva kontaktvägar. Stockholm Business Region AB (SBR) i samverkan med kommunstyrelsen leder arbetet tillsammans med berörda nämnder som arbetar med tillstånds- och tillsynsprocesser.

Näringslivsarbetet ska särskilt ske mot bakgrund av pandemins negativa effekter på Stockholms näringsliv och hur staden, för att bemöta dessa, arbetar med att växla upp det näringslivsfrämjande arbetet och stärka företagsklimatet. Näringslivsperspektivet ska genomsyra stadens arbetssätt där medvetenheten förstärks om var och ens bidrag och ansvar kring näringslivsfrågorna. Implementeringen av servicekedjor, se nedan, är en viktig och central del för att stärka stadens företagsklimat.

I arbetet med återstarten efter pandemin kommer det vara centralt att hantera näringslivsfrågorna flexibelt och proaktivt, och arbeta på både kort och lång sikt. Företagen har olika behov utifrån exempelvis storlek, bransch och geografisk placering. För att möta företagets behov behöver olika samarbetsforum mellan staden och näringslivet finnas. Staden ska samlas kring gemensamma problemformuleringar och tydliga aktiviteter för geografiskt avgränsade platser. Huvudfokus kommer att ligga på Stockholm City, Kista och Skärholmen. Ur ett trygghets- och tillväxtperspektiv krävs också en intensifierad samverkan med privata aktörer.

2.5 Servicekedjor för privata aktörer och fastighetsutveckling

Stadsledningskontoret följer och stödjer strategiska processer där samverkan sker med aktörer inom samhällsfastigheter för att utveckla verksamhet, lokaler och anläggningar utifrån stadens identifierade behov. En organisation för en professionell etableringsservice, servicekedjor, ska implementeras som bidrar till fler företagsetableringar och externa utförare samt att fler aktörer bidrar till stadens försörjning av samhällsfastigheter. Stadsledningskontoret stödjer berörda nämnder och bolagsstyrelser i arbetet. Detta sker i nära samverkan med SBR som ansvarar för att utveckla den strategiska kommunikationen kring stadens behov.

Stadsledningskontoret och Stockholm Stadshus AB har inrättat ett forum för att följa de pilotprojekt som initierats och syftar till inhyrningar och samarbeten med externa aktörer. Syftet med forumet är att öka styrningen och samordningen, samt att säkerställa erfarenhetsöverföring mellan projekten. Arbetet ska utmynna i en process som kan implementeras i den ordinarie verksamheten under planeringsperioden samt bidra till att kompetens byggs upp långsiktigt.

Stadsledningskontoret följer och stödjer de fastighetsförvaltande nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med att utveckla stadens innehav av fastigheter utifrån verksamheternas behov och stadens finansiella förutsättningar. Stadens fastighetsverksamhet ska vara effektiv och en viktig del i detta är att kontinuerligt se över fastighetsinnehav och organisation kopplat till detta.

Stadsledningskontoret kommer att vara ett fortsatt stöd i arbetet med att renodla fastighetsnämndens fastighetsbestånd. Efter genomgång av nämndens fastigheter och byggnader har ett stort antal objekt identifierats för försäljning, fastighetsbildning, värdeöverföring till annan nämnd eller vidare utredning. Genomförandet har påbörjats och kommer att fortsätta under perioden.

2.6 Bostadsbyggande

Ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt kräver en god samordning och styrning av stadens olika processer. Ett kraftigt bostadsbyggande är en av stadens viktigaste uppgifter och utbyggnaden av samhällsservice ska ske i takt med bostadsbyggandet. Det har skett en generell inbromsning i bostadsbyggandet i Sverige varför det är av vikt att i närtid starta och vidareutveckla större stadsutvecklingsprojekt för att säkerställa ett stabilt och årligt tillskott av bostäder, samt ett ökat fokus på mindre konjunktur känsliga projekt.

Utifrån de senaste årens läge på bostadsmarknaden och den ekonomiska nedgången i samband med pandemin, har en proaktiv satsning på byggandet av hyresrätter initierats som en del av arbetet med att växla upp Stockholm. Syftet är att öka antalet bostäder i nyproduktion genom att staden samordnar, utvecklar processer och allokerar resurser för att åstadkomma effektiva processer och en snabb hantering. Genom att upprätthålla takten i bostadsbyggandet tillsammans med privata aktörer kan ett stort antal personer inom branschen sysselsättas.

I dagsläget påverkar ett flertal utmaningar planeringen för och produktionen av bostäder inom kommunen. Bankernas mer restriktiva förhållningssätt till hushållens finansieringsmöjligheter och lån påverkar framför allt marknaden för bostäder upplåtna genom bostadsrätt. Påverkas bostadsrättsmarknaden så påverkas stadens finansieringsmöjligheter att genomföra projekt där staden har investeringsutgifter. Även andra statliga myndigheters allt mer restriktiva inställning till stadens snabba tillväxt tenderar att begränsa utbyggnadstakten. Utmaningar i form av kapacitetsutbyggnad av nödvändig infrastruktur för kollektivtrafik, el och kraftvärme behöver säkerställas för att långsiktigt upprätthålla takten i bostadsbyggandet.

Stadsledningskontoret deltar i styrgrupper för de större stadsutvecklingsprojekten och utvecklar kontinuerligt styrning och uppföljning för att säkerställa beslutsunderlagets kvalitet och öka den koncernövergripande samordningen. Samverkan är av vikt för att säkerställa en långsiktig utbyggnadstakt av staden.

Stadens åtagande för bostadsbyggandet kopplat till avtal för tunnelbaneutbyggnad inom ramen för Stockholmsöverenskommelsen och Sverigeförhandlingen ska säkerställas genom uppföljning och samverkan.

2.7 Boende för nyanlända

Boende för nyanlända är en utmaning för staden men också en viktig förutsättning för integration och etablering på arbetsmarknaden och i samhället. Långsiktig planering och förberedelse för de som, trots ett aktivt arbete med bostadsvägledning, inte kommit in på bostadsmarknaden efter etableringstiden kommer att behövas. Stadens arbete med bostäder till nyanlända och nyanländas etablering kräver en strategisk och samordnad kommunikation av berörda nämnder och bolagsstyrelser. Stadsledningskontoret, tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser, samordnar och utvecklar stadens samlade insatser för förstärkt integration, bland annat genom att stödja arbetsmarknadsnämnden i utvecklingen av etableringscenter.

2.8 Försörjningsinfrastruktur

Stadsledningskontoret följer och stödjer arbetet med befintliga statliga infrastruktur-förhandlingar så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner. En

överenskommelse om tidigareläggning av planeringsfasen av objekt inom Sverigeförhandlingen har tecknats för åren 2020–2022. Stadsledningskontoret ska fortsatt bevaka användningen av förskotterade medel för att säkerställa att projektens ekonomi och framdrift följer avtalets intentioner.

Region Stockholm har aviserat fördyringar i projektet för utbyggd tunnelbana i enlighet med Stockholmsöverenskommelsen. Regeringen har därför utsett en förhandlingsperson med uppdrag att omförhandla 2013 års Stockholmsförhandling, och även Sverigeförhandlingens Stockholmsdel. Förhandlingarna beräknas slutföras under våren 2021. Stadsledningskontoret ska bevaka användningen av projektmedel för att säkerställa att projektens ekonomi och framdrift följer avtalets intentioner.

Vidare samordnar och driver stadsledningskontoret stadens intressen så att regional infrastruktur och kollektivtrafik kan byggas ut i takt med stadsutvecklingen. Den interna processen för att identifiera framtida infrastrukturbehov utvecklas för att säkerställa en stadsövergripande prioritering. Stadsledningskontoret driver stadens intressen i kommande nationella och regionala infrastrukturplaner. Stadsledningskontoret ska också samordna stadens insatser för att säkerställa stadsutveckling i områden som berörs av riksintressen och skyddszoner för infrastruktur, till exempel Östlig förbindelse. Stadsledningskontoret ska under planeringsperioden även bevaka att kollektivtrafik och bytespunkter/terminaler byggs ut i takt med stadens bostadsbyggande.

För en hållbar energi- och elförsörjning utifrån ett stadsövergripande perspektiv ska kommunstyrelsen tillsammans med nämnder och Stockholms Stadshus AB utveckla arbetet med strategisk planering och uppföljning för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning.

Kapacitetsbrist i transmissions- och regionnäten de kommande åren riskerar att medföra omfattande brister i leveransen av el till lokalnäten. Samverkan med nätbolagen kring deras planer och utvecklade prognoser och analyser syftar till att säkerställa en hållbar energi- och elförsörjning på kort och lång sikt.

Stadsledningskontoret följer och stödjer strategiska processer och planer så att stadsövergripande perspektiv beaktas för att tillvarata nya möjligheter med hänsyn till den snabba teknikutveckling som sker samt tillkommande behov i samband med klimatomställningen. I arbetet ingår att utveckla samverkan med näringslivet för att främja lösningar och innovationer i arbetet med elektrifiering inom transportsektorn, som ett led i arbetet för stadens klimatmål. Det handlar också om att tillsammans med nämnder och Stockholm Stadshus AB utveckla processer för planering och genomförande av utbyggnad och förstärkning i transmissions- och regionnäten för att möta behoven i Stockholm län så att planerade stadsutvecklingsprojekt med nya bostäder och utbyggd kollektivtrafik kan genomföras.

Vidare medverkar stadsledningskontoret i utveckling av förutsättningar för ökad flexibilitet i elanvändningen som kan ge möjlighet att styra elkonsumtionen på ett kostnadseffektivt sätt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

2.9 Miljö- och klimatarbete

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna stadens miljö- och klimatarbete. En central del för stadsledningskontoret i detta är att stödja och följa upp implementeringen av stadens *Miljöprogram 2020-2023* och *Klimathandlingsplan 2020-2023*.

Tillväxt är en förutsättning för ett framgångsrikt miljö- och klimatarbete. Stadsledningskontoret ska verka för att det finns organisation och förutsättningar för att klimat- och miljöarbetet ska kunna präglas av utvecklade arbetssätt främst inom innovation, inköp och kommunikation. Effektiva samverkansformer ska finnas inom de prioriterade målområdena. Synergier och hävstångseffekter identifieras med hjälp av Agenda 2030-arbetet.

Ett viktigt styrinstrument är den klimatbudget med utdelade utsläppsbehandling som beslutats i *Klimathandlingsplan 2020-2023*. Stadsledningskontoret ansvarar för det utsläppsbehandling som tilldelats kommunstyrelsen. Viktiga delar i att uppfylla det betinget är ett framgångsrikt arbete med kommunikation och samverkan i regionen samt att arbetet gentemot regering och EU i klimatfrågan organiseras på ett effektivt sätt för att möjliggöra styrmedel och annan omställning som krävs för att nå målen. En modell för uppföljning av klimatbudgeten tillämpas och vidareutvecklas under 2021 i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Staden har undertecknat ett Klimatkontrakt 2030 med staten och bedriver inom detta utvecklingsprojekt inom samverkan, klimatinvesteringsplan och digitala stöd. Innovation och finansieringsformer är viktigt innehåll.

Ett förslag till handlingsplan för klimatanpassning med fokus på skyfall och värmebölja har utarbetats och väntas fastställas under året. Handlingsplanen innehåller aktiviteter och kommunstyrelsen är utpekad som ansvarig eller delaktig på flera av dessa. Därtill är kommunens rättsliga ansvar i många delar otydligt. Stadsledningskontorets roll i klimatanpassningsarbetet blir därmed att på en strategisk nivå föra en dialog och leda berörda nämnder och bolagsstyrelser. Det kan handla om övergripande metoder för prioriteringar och ambitionsnivåer eller gränsdragningsproblematik gällande ansvarsfrågor. Särskilt skyfallsproblematiken utmanar stadens befintliga ansvarsstrukturer. Stadsledningskontoret leder och sammankallar även det stadsövergripande klimatanpassningsnätverket. Nätverkets funktion och roll kommer att vara föremål för utveckling under kommande år.

2.10 Agenda 2030

Stadsledningskontoret leder och samordnar stadens arbete med Agenda 2030:s 17 globala mål för hållbar utveckling, hur Agenda 2030 ska vägas in i nya styrdokument samt hur den ska följas upp och kommuniceras. Kommunstyrelsens råd för Agenda 2030 är stödjande och rådgivande i arbetet. Stadsledningskontoret främjar informations- och kunskapsutbyte till och mellan nämnder och bolagsstyrelser samt fortsätter arbetet utifrån kommunstyrelsens eget målsvar.

En hållbarhetsrapport utarbetas som kommer att ligga till grund för uppföljningen av arbetet med Agenda 2030 och Vision 2040. Uppföljningen och kommunikationen kring hållbarhetsrapporten ska också utvecklas och förvaltas under planeringsperioden. Arbetet med hållbarhetsrapporten är även en del i genomförandet av Agenda 2030 där det ingår att utveckla nya sätt att mäta framsteg. Ett arbete pågår med rapportering om Agenda 2030-

arbetet till FN, en "Voluntary Local Review". Rapporteringen, som kommer att utgå från hållbarhetsrapporten, ökar stadens möjligheter kommande år att jämföra sig med och lära av andra städer om hur man på bästa sätt kan öka takten i genomförandet av de globala målen.

2.11 Internationella frågor

Världens storstäder drabbas hårt av pandemin och kanske mer än någonsin förr är det tydligt hur en stad som Stockholm påverkas av omvärlden. Den ekonomiska och gröna återhämtningen, arbetsskapande insatser och Stockholms attraktivitet främjas av internationellt utbyte och samverkan. Omvärldsbevakning och omvärldsanalys ur ett globalt perspektiv nyttjas för att förstärka, förbättra och förklara stadens position inom prioriterade områden.

Stockholms stad påverkar relevant EU-lagstiftning och andra internationella processer i ett tidigt skede för att möjliggöra en positiv utveckling för Stockholm och stockholmarna. EU-kommissionens ambitioner med den gröna och digitala omställningen kräver fortsatt bevakning i lagstiftande frågor inom energi, klimat, miljö, cirkulär ekonomi, transport, mobilitet och digitalisering.

EU:s finansieringsinstrument i den nya programperioden ger möjligheter för Stockholms stad att ta del av relevant och strategisk EU-finansiering inom en mängd av unionens fonder och program. Staden söker aktivt medel för att möjliggöra utvecklingsinsatser och växla upp beslutade satsningar och för att parera den långsiktiga effekten av pandemin inom såväl digitalisering och klimat som sysselsättning och tillväxt.

Utvecklingen av den internationella besöksverksamheten till Stockholm ska fortsätta i linje med den internationella strategin och i samverkan med stadens nämnder och bolagsstyrelser. Med besöken följer ett utbyte av erfarenheter med omvärlden som medverkar till verksamhets- och kvalitetsutveckling.

2.12 Ekonomistyrning, finansiering och inköp

Stadsledningskontoret samverkar kontinuerligt med nämnder och bolagsstyrelser för en effektiv verksamhet och för att uppnå en god ekonomisk hushållning som säkrar en långsiktig balans i ekonomin. För att stärka ekonomistyrningen fortsätter arbetet med att utveckla analyser och prognostisering genom projekt GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad). En del i detta är att tillhandahålla ett smart process- och systemstöd till stadens chefer, projektledare och ekonomifunktioner.

Inriktningen avseende systemutveckling kommer under perioden främst att vara automatisering i olika former som planeras enligt ordinarie förvaltnings- och utvecklingsplan för respektive år. Utöver det planeras för att kunna driftsätta en ny version av ekonomi- och inköpssystemet under 2022 med visst förbehåll för SIKT2-upphandlingen vars påverkan idag inte är känd. Mot slutet av perioden påbörjas även planeringen för ny upphandling av ekonomi- och inköpssystem. Projekt SUNE (Stockholms stads upphandling av nytt ekonomisystem) tog nästan sju år från start till mål och redan mot slutet av 2024 behöver planeringen inledas av kommande upphandling.

Inom finansverksamheten ligger fortsatt fokus på att leverera kostnadseffektiv lånefinansiering för delar av kommunkoncernens investeringar. Anpassningar av

upplåningsverksamheten utifrån förändringar på kapitalmarknaden inom såväl hållbarhetsrapportering som investerarprefereenser genomförs kontinuerligt för att erhålla bästa möjliga lånevillkor. Upphandling av nytt finanssystem genomförs och ska implementeras senast i början på 2022.

Nära kopplad till finansverksamheten är stadens investeringsverksamhet. Stadsledningskontoret fortsätter att utveckla analys och metoder för den finansiella styrningen av investeringar i syfte att underlätta beslut som säkerställer en långsiktigt god ekonomi och skuldnivå för staden. Inom ramen för detta arbete ingår även att utveckla metodstöd för att beräkna investeringars driftkostnadspåverkan över tid.

Utvecklingen av inköpsverksamheten inom offentlig sektor karaktäriseras av en ökad professionalisering och ökad strategisk betydelse.

I ett växande Stockholm blir en av de främsta utmaningarna de kommande åren att säkerställa tillgången på varor, tjänster och entreprenader både kostnadseffektivt och med rätt kvalitet utifrån verksamheternas behov. Det har även aktualiserats i samband med den pågående pandemin där det har visat sig vara av stor vikt att det finns en särskild organisation för dessa frågor som kan aktiveras vid krissituationer. Pandemin visar även på vikten av att kartlägga och värdera strategiskt viktiga försörjningskedjor ur ett riskperspektiv, särskilt med hänsyn till samhällsviktig verksamhet, för att minska sårbarheter.

Arbetet med kategoristyrning utgör ett strukturerat arbetssätt för att hantera stadens nuvarande och kommande utmaningar. En fortsatt utveckling av kategoriarbetet är därför centralt för att stadens upphandlingar och inköp ska bidra till att utveckla och främja valfrihet, innovation, kostnadseffektivitet samt hållbarhet.

Ökade volymer och högre andel digitaliserade verksamhetsprocesser leder till ökade it-kostnader. Rätt hanterat leder detta till en sammantagen kostnadsminskning för staden. Det blir därför än viktigare med ökad kostnadskontroll för att säkerställa att medel läggs på rätt utveckling, att en effektiv förvaltning upprättas och att effekthemtagningen realiserar. Detta ställer krav på styrningen av både projekt och förvaltningsobjekt. En fortsatt strikt styrning av it-prislistan är en del i detta arbete. Vidare behöver det säkerställas en hög nyttjandegrad av befintlig it-leverans för att dra nytta av tidigare investerade medel.

2.13 Styrning av stadens investeringsprojekt

Styrningen av koncernövergripande och strategiska investeringsprojekt utvecklas kontinuerligt i syfte att åstadkomma en hållbar ekonomisk utveckling, samt för att upprätthålla och tillskapa forum för prioriteringar utifrån ett kommunkoncernperspektiv. Det övergripande syftet är att ge en översikt av framdriften i projekten samt en mer effektiv styrning mot mål, effekter och lönsamhet med beaktande av långsiktiga ekonomiska konsekvenser i form av drift- och kapitalkostnader samt hyror för stadens verksamheter.

Ett viktigt fokusområde är att stödja nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att förbättra kompetens, kontroll och uppföljning av investeringsprojekt. Investeringskalkyler i tidiga skeden, riskhantering och kvalitetsgranskning är prioriterade utvecklingsområden. Analys och konsekvensbeskrivning av de ekonomiska konsekvenserna på lång sikt avseende även drift- och kapitalkostnader samt hyror är ytterligare ett utvecklingsområde.

Styrmodellen för stadens investeringsprojekt utvecklas kontinuerligt i syfte att effektivisera processer och skapa koncernövergripande synergieffekter. Arbetet med att vidareutveckla mallar och rapporter i systemstödet för stadens investeringsprojekt, SSIP, återupptas under 2021 och fortsätter under planeringsperioden.

Stadsledningskontoret, tillsammans med Stockholms Stadshus AB, leder och samordnar arbetet med att öka externa aktörers deltagande i utbyggnaden av stadens lokaler och anläggningar.

I ambitionen att utveckla investerings- och projektstyrning behöver metoder utvecklas för att balansera målsättningen om ökad extern medverkan i utbyggnad av stadens skolor och idrottshallar med ökat fokus på driftkostnadskonsekvenser för stadens verksamheter. Det blir viktigt att fastställa kriterier och utveckla verktyg så att staden i ett tidigt skede kan prioritera projekt där externa investerare kan förväntas tillföra ett mervärde för staden.

Kommunstyrelsen ska tillsammans med Stockholms Stadshus AB säkerställa det stadsövergripande perspektivet vid om-, ny- och tillbyggnad av skolor och förskolor. Detta ska bland annat ske genom stadsledningskontorets stöd till utbildningsnämnden och SISAB i införande av gemensamma beslutsunderlag för skolinvesteringar som ska beslutas av kommunfullmäktige. Arbetet inleds med ett pilotprojekt under 2021.

2.14 Lokalförsörjning

Arbetet med att utveckla stadens övergripande lokalresursplan ska fortsätta. Detta innebär att säkerställa behovet av lokaler för verksamheterna med fokus på kostnadseffektivitet och långsiktig driftkostnadsutveckling. Genom lokalresursplanen förtydligas också externa aktörers möjligheter till medverkan utifrån stadens behov. För att begränsa stadens investeringsutgifter ska processen för olika lokalprojekt som påverkar investeringsvolymen utvecklas med tydligare styrning och uppföljning. Under år 2022 planeras ett reviderat samverkansavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) att träda i kraft som särskilt avser att ge förutsättningar för detta.

Inom ramen för den samordnade grundskoleplaneringen i Stockholm, SAMS, säkerställs genomförande och att planeringen motsvarar behoven. Arbetet kommer även framöver att inkluderas i den stadsövergripande lokalresursplanen. Stadsledningskontoret fortsätter att verka för att den regionala samverkansmodellen för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa skollokalkapaciteten inom gymnasierregionen.

Arbetet med att förbättra stadens förmåga gällande lokalhyresfrågor ska fortsätta. Detta är en förutsättning för att staden ska bli en bättre hyresförhandlare och beställare av lokaler gentemot externa parter.

2.15 Kvalitet, innovationer och digitalisering

Samlat grepp om kvalitets-, innovations- och digitaliseringsarbetet

Stadens styrning och uppföljning ska präglas av tillit, öppenhet och förtroendefullt samarbete. Stadsledningskontoret ska fortsatt ha en helhetssyn och samarbeta internt och externt för att säkerställa att flera perspektiv belyses och att det finns ett helhetsgrepp om styrningssignaler. Stadsledningskontoret ska underlätta för nämnderna att bedriva effektiva verksamheter och

samtidigt minska detaljstyrningen i den mån det är möjligt. Detta kan frigöra handlingsutrymme för verksamhetsutveckling och stödja kostnadseffektivitet.

Stadens nya kvalitetsprogram, som är under framtagande, ska skapa en helhet och sortera bland styrsignalerna, peka ut riktningen och ambitionsnivån för arbetet med ständiga förbättringar, innovation samt it och digitalisering. Kommunfullmäktige väntas fatta beslut om det nya programmet under 2021, vilket innebär att programmet kommer att implementeras och kommuniceras till stadens chefer och medarbetare under planeringsperioden. För att lyckas med förbättrings-, innovations- och digitaliseringsarbetet krävs att staden arbetar vidare med ledarskap och kulturfrågor samt förändringsledning. Stadsledningskontoret ska arbeta strategiskt med detta.

Arbetet med den smarta staden växlas upp i och med införandet av det nya kvalitetsprogrammet. Kommande utvecklingsarbete omfattar etableringen av en central IoT-plattform för att möjliggöra nya tillämpningar och en ökad användning av sensorer. Möjligheterna med framväxande teknikområden såsom artificiell intelligens (AI) kräver samordning både inom staden och med externa samverkanspartners. Under perioden bör staden fatta erforderliga beslut om utbyggnad av fiber och kommunikationsutrustning till anslutningspunkter i trafik Korsningar i staden.

Samordning, styrning och stöd

Arbetet med att styra, stödja och följa upp nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med kvalitetsutveckling och jämställdhetsintegrering fortsätter. För att säkerställa ett ändamålsenligt stöd för styrning och uppföljning i hela organisationen fortsätter stadsledningskontoret under perioden att utveckla ILS-webben.

Stadens projektstyrning ska säkerställa att effektiva, kvalitetssäkrade och tydliga arbetssätt används vid genomförande av projekt. För att åstadkomma detta ska stadsledningskontoret utveckla projektstyrningen i syfte att bidra till maximal nytta i staden. Då stadens projekthantering är en viktig styrprocess som främjar kvalitet, verksamhetsutveckling, digitalisering och innovation ska det säkerställas att projektstyrningen bidrar till att intentionerna i stadens nya kvalitetsprogram kan uppnås.

För att stadens medarbetare ska få inspiration, kunskaper samt möjlighet att lära av varandra och bidra till stadens utveckling genomför stadsledningskontoret Kvalitetsforum Stockholm. Forumet är en del av arbetet med att stärka koncerntänkandet och bidra till lärande mellan förvaltningar och bolag. Kvalitetsforum Stockholm genomförs 2021 och 2023.

Stadsledningskontoret kommer under perioden fortsätta utveckla undersökningsmetoderna avseende undersökningar inom funktionsnedsättning (LSS och SoL) och grundsärskolan för ökad delaktighet och inflytande. Till följd av förändringarna har de anhöriga inte längre samma möjlighet att lämna synpunkter. Stadsledningskontoret planerar för att utveckla dialogen med de anhöriga på ett strukturerat sätt.

För att öka innovationsförmågan i stadens verksamheter fortsätter Stockholm Lab att utveckla arbetet med att stödja verksamheterna i medarbetar- och utmaningsdriven innovation. Det sker genom att erbjuda verktyg och metoder, innovationskunskap och innovationsledarstöd.

Från 2022 väntas kommunstyrelsen ta över ansvaret för innovations- respektive accelererastipendiet från SBR. Under planeringsperioden ska stipendiet utvecklas för att i ökad utsträckning kunna skapa nytta också för stadens verksamheter.

Samverkan med lärosäten och regionala aktörer

I syfte att tillföra stadens verksamheter ny kunskap och kompetens har Stockholms stad under många år haft samarbeten med regionens lärosäten. Staden har också strategiska samverkansavtal med Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) och Stockholms universitet (SU) samt ett nyligen undertecknat samarbetsavtal med Karolinska Institutet (KI). Staden driver tillsammans med andra regionala aktörer innovationsplatsen Openlab, samarbetsprojektet Digital Demo Stockholm samt stiftelserna Electrum och Vetenskapsstaden.

Stadsledningskontoret kommer fortsatt driva på och stödja samarbetet med regionens lärosäten. Större pågående projekt är stadens samarbete med KTH och Massachusetts Institute of Technology (MIT) om ett Senseable Stockholm Lab för att främja stadsutvecklingen. Stadsledningskontoret leder även arbetet med ett vetenskapligt råd i samverkan med KTH som syftar till att ha utforskande samtal om stadens utmaningar och hur forskningen kan möta dessa. Formerna för samarbetet inom detta avtal utvecklas under en tvåårig försöksperiod.

Ett exempel på konkret samverkan är också utvecklingen av ett nytt digitalt beslutsstöd för ett fossilfritt Stockholm som vidareutvecklas och används av ett innovationsteam med extern medverkan från akademien och relevant näringsliv.

Faktorer som påverkar och påverkas av framtida digitalisering

I samband med pandemin har många av stadens medarbetare i högre grad än tidigare arbetat hemifrån och samverkan via digitala verktyg har ökat markant. Detta har lett till att it-mognaden ökat kraftigt, både i stadens organisation men också i samhället. Att arbeta med stadens digitala verktyg har blivit naturligt och staden bör ta tillvara de positiva effekter detta skapar i form av exempelvis flexibla arbetssätt, samverkan och minskat resande.

Som offentlig myndighet ställs stora krav på förmågan att tillämpa digitaliseringens möjligheter på ett sätt som är hållbart ur ett etiskt, ekonomiskt, juridiskt, affärsmässigt samt arkitektur- och säkerhetsmässigt perspektiv. Samtidigt som verksamheterna behöver driva digitaliseringen kan det inte förutsättas att varje verksamhet i staden kan ha all den kompetens som krävs i sin egen organisation. Roller, ansvar och kompetensbehov behöver därför tydliggöras och en kontinuerlig dialog behövs med och mellan verksamheter gällande styrning, stöd och lärande.

EU har höga ambitioner när det gäller digitalisering och bjuder in till allt fler samråd gällande kommande lagförslag inom detta område som på sikt kommer att påverka staden. Det kan handla om utveckling av gemensamma identifieringslösningar som eIDAS, lagar som GDPR eller förordningar såsom Single Digital Gateway (SDG). Den senare kommer exempelvis att ställa krav på hur stadens tjänster gentemot företagare ska utvecklas under kommande år.

Samtidigt som fler verksamhetsprocesser digitaliseras ökar också behovet av och nyttan med samverkan inom it- och digitaliseringsområdet i offentlig sektor. Valförskommisionens uppdrag att analysera konkreta åtgärder för att stärka kommunsektorns förmåga att tillhandahålla välfärdstjänster av god kvalitet i framtiden kommer att påverka staden. Stadsledningskontoret kommer därför utöka samarbetet med nationella parter såsom Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), samt fortsätta eller utöka samarbetet med regionala parter som Storsthlm och Region Stockholm.

För att kunna utnyttja möjligheterna till digitalisering behövs en effektiv och säker informationshantering. Stadens data behöver vara välstrukturerad och hålla hög kvalitet för att

kunna användas för utveckling, uppföljning och innovation till exempel med hjälp av AI. Stadsledningskontoret kommer att fortsätta arbetet med att ta ett samlat grepp om stadens informationsförvaltning, bland annat genom att ta fram en samordnad informationsarkitektur för staden.

Under de senaste åren har kraven på stadens it- och informationssäkerhet ökat till följd av ny lagstiftning och en allt högre andel digitaliserade verksamhetsprocesser. GDPR har hjälpt till att tydliggöra brister och utmaningar inom it-säkerhet samtidigt som cybersäkerhet blir allt viktigare i en värld där hoten från omvärlden både nationellt och internationellt växer. Incidenthanteringsförmågan rörande it-säkerhetsincidenter bör därför stärkas inom staden under planeringsperioden.

Fortsatt modernisering av stadens sociala system

Arbetet med att modernisera nuvarande sociala system byter inriktning under första halvåret 2021. Den nya inriktningen innebär fortsatt att projektet ska arbeta för förenklade och effektivare arbetssätt för stadens medarbetare samt sträva efter enhetliga arbetssätt i staden. Stadsledningskontoret kommer att ansvara för den strategiska styrningen av kommande förvaltningsorganisation och projektet kommer under projekttiden att se över om det finns behov av förändringar i dagens förvaltningsorganisation. Projektet kommer att slutföras under 2022 och lägga riktningen för de efterföljande åren. Arbetet med en fortsatt utveckling av nya arbetssätt och en vidareutveckling av nuvarande sociala system när projektet avslutas föranleder behov av en årlig utvecklingsbudget.

2.16 It-styrning

Utvecklingstakten inom it och digitalisering bedöms vara fortsatt hög under perioden, med nya digitaliserade verksamhetsprocesser och ökande volymer. Som en effekt av denna utveckling kommer löpande kapacitetshöjande åtgärder att behöva vidtas inom ett flertal områden. Nya och kompletterande typer av plattformar, förmågor och it-tjänster kan också komma att behöva införas för att bemöta framtida verksamhetsbehov och säkerhetskrav.

En enhetlig hantering av stadsgemensamma plattformar och it-infrastruktur är en förutsättning för att kunna skapa en kostnadseffektiv och säker it-leverans, särskilt när den tekniska komplexiteten ökar. För att uppnå en effektiv styrning behöver staden etablera en gemensam koncernarkitektur och ett samordnat arbetssätt som bygger på kända metoder och modeller.

Molntjänster är en allt större del av det som marknaden erbjuder. Det finns idag juridiska utmaningar gällande tredjelandsöverföringar som påverkar staden, trots det levereras vissa system enbart som molntjänster. Rätt tillämpat kan moln som leveransmodell medföra stora fördelar för stadens verksamheter vad gäller såväl kvalitet som kostnadseffektivitet. Leveransmodellen ökar dock kraven på central beställarkompetens. Utan en sådan kan tillämpningen av molnleveranser få motsatt effekt.

Stadens it-leverans är komplex och omfattande, inte minst till följd av uppdelningen av gemensam it-service (GSIT2.0) i flera avtal och leveranser. Samtidigt ökar antalet system i och med en ökad digitalisering. Det innebär en mer komplex och resurskrävande avtalssituation. Den komplexa it-leveransen innebär en utmaning när det gäller leverantörsstyrningen som bland annat ställer höga krav på beställarkompetens.

Stadsledningskontoret har arbetat fram en plan för konkurrensutsättning av de outsourcingavtal inom it som kontoret ansvarar för – en så kallad försörjningsstrategi som väntas fastställas under året. I och med genomförandet av SIKT2-projektet kommer en överföring ske till nya avtal och leveranser inom områdena systemtjänster och telefoni under perioden vilket ligger i linje med försörjningsstrategin.

Etableringen av kategoristyrning inom it-området kommer att ge nya förutsättningar för uppföljning av stadens avtal vilket ska möjliggöra en förbättrad leverantörsstyrning och kostnadseffektiv it-leverans.

2.17 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning

Ur ett samlat arbetsgivarperspektiv är alltjämt kompetensförsörjningen den viktigaste frågan för en effektiv verksamhet med hög kvalitet. De utmaningar som pandemin medfört för såväl ledarskap som medarbetarskap har tydliggjort vikten av att stärka kompetensutvecklingsinsatserna och fortsatt stödja stadens verksamheter i det. Rörligheten är den främsta anledningen till rekryteringsbehoven och det är därför fortsatt prioriterat att arbeta med utvecklingsinsatser för att behålla medarbetare och säkerställa kompetens. En central fråga är därför hur resurser för kompetensutveckling långsiktigt kan säkras.

Det råder fortsatt brist på vissa verksamhetskritiska yrkesgrupper som riskerar att leda till ökad löneglidning. Det är även brist på yrkesutbildade på gymnasienivå som till exempel barnskötare och vårdbiträden vilket får till följd att staden som arbetsgivare tvingas ta ansvar för att erbjuda grundutbildning. Nyexaminerade behöver i många fall en allt mer omfattande introduktion och även handledning, vilket påverkar produktiviteten. Kompetenskrav förändras över tid, närmast inom LSS och äldreomsorg där undersköterska blir en skyddad yrkestitel.

Chefsförsörjningen är i vissa delar kritisk och ett systematiskt arbete kring chefsutveckling och chefers arbetssituation förstärks. Under året implementeras stadens nya chefsprofil att användas vid rekrytering och utveckling under kommande år.

För att staden ska agera som en förebild som offentlig arbetsgivare krävs tydliga, gemensamma HR-processer, tydlighet i ansvar och befogenheter lokalt och centralt samt rätt kompetens i HR-organisationen. Det är också viktigt att frågor om arbetssituation, arbetsmiljö och anställningsvillkor hanteras professionellt, tydligt och transparent. Stadsledningskontoret har en nära och aktiv dialog med stadens HR-chefer och genomför introduktionsprogram för nya medarbetare inom HR samt olika utbildningsinsatser för målgruppen så att de kan stödja stadens chefer i arbetsgivarrollen. Prioriterat under 2021 är att säkerställa kvaliteten i rekryteringsprocessen. Arbetssätt behöver fortsatt vidareutvecklas i dialog med lokal HR och fackliga organisationer för att säkerställa ett långt och hållbart arbetsliv.

Arbete med planering för anslutning av HR-systemen till nytt avtal i SIKT2 kommer ske under hösten 2021 och hela 2022. En förstudie inför upphandling av kompetensverktyg för stadens verksamheter tas fram under 2021 för upphandling under 2022 och införande 2023. Möjligheten att ansluta stadens förvaltningar till Kommentus förmånsportal Mina förmåner undersöks under året för att eventuellt lanseras 2022. Fortsatt utveckling av stadens utbildningsplattform kommer att ske under perioden i syfte att stödja kompetensutveckling och en lärande organisation.

2.18 Evenemang och visningsverksamhet

Den nedgång i efterfrågan på att hyra Stadshusets festlokaler som uppstått till följd av pandemin väntas vända uppåt igen de närmaste åren. Stadshuset kan spela en viktig roll i återhämtningen av Stockholms evenemangsbransch genom att möta kundernas behov och kontinuerligt utveckla erbjudandet. Detta kräver översyn av resurser och även investeringar för att möta kundefterfrågan inom exempelvis digitala lösningar.

Den internationella mottagningsverksamheten i Stadshuset har starkt bidragit till Stockholms renommé som en attraktiv kongress- och evenemangsstad. Det är viktigt att i nära samverkan med akademierna bevaka denna position när den internationella konferensverksamheten återstartar. De kommande tre åren kommer stadsledningskontoret även samordna, genomföra och förvalta resultaten av Stadshusets 100-årsjubileumsår 2023.

Pandemin har inneburit drastiskt minskade besöksvolymerna och intäkter för Stadshusets räkning och även ett tapp av kompetent extrapersonal. En större nyrekrytering kommer att behövas de närmaste åren. Pandemin har inneburit en omställning för att i högre grad möta en inhemsk besökspublik, en utveckling som behöver fortsätta även under återhämtningsfasen. Sättet att resa och nya krav från besökare innebär nya arbetssätt som i dagsläget är svåra att förutse och som kommer att kräva ett löpande utvecklingsarbete.

2.19 Strategisk kommunikation

Tillgänglighet och användarvänlighet är ledord i utvecklingen av stadens digitala kanaler och tjänster. Extra hänsyn tas till personer som av olika anledningar har svårt att navigera i det digitala landskapet och där kontaktcenter och medborgarkontoren är exempel på viktiga aktörer. En kontaktstrategi tas fram för hur staden organiserar arbetet med att möta målgrupperna på bästa sätt.

I pandemins spår finns behov av nya kunskaper om målgruppernas behov, exempelvis företagets förutsättningar och förutsättningarna för kultur- och idrottsaktörer. Flera av stadens verksamheter berörs och de interna processerna är viktiga för att forma innehållet i stadens löpande externa kommunikation.

Hög förmåga till kriskommunikation kräver ständig utveckling och övning. De erfarenheter som över ett års kriskommunikationsarbete genererat är centrala i detta arbete. Stadens samlade förmåga till såväl egen, effektiv kriskommunikation som ett aktivt deltagande i kriskommunikationsarbetet inom ramen för SSR behöver utvecklas och övas kontinuerligt.

Samverkan i stadsövergripande frågor med stor tyngd fortsätter, till exempel stadsutveckling, trygghet, näringsliv, miljö och klimat, Agenda 2030 samt arbetsgivarvarumärke. Med innovativa angreppssätt, tillsammans med akademierna, kan staden ligga i framkant och stärka invånarnas möjligheter till hållbara livsstilsval. Den strategiska internkommunikationen bidrar också till en organisationskultur som bejakar nytänkande och förändring.

Stadens digitala ekosystem fortsätter att utvecklas med fokus på kvalitet och informationssäkerhet. Det gäller dels stadens egna system men även hur staden använder till exempel sociala medier. Ny lagstiftning och andra förändrade regelverk på området kräver särskild kompetens, kompetensutveckling, nya arbetssätt och nya verktyg, exempelvis EU-direktivet om Singel Digital Gateway. Ett nytt intranät med användarvänlighet och verksamhetsnytta i fokus utvecklas på en stabil plattform. Stadens externa webb fortsätter att

utvecklas med fokus på att förstå målgruppen ännu bättre. För att öka möjligheten för målgrupperna att få relevant information kopplat till den service man efterfrågar, utvecklas e-tjänsten Mina sidor.

2.20 Juridiskt stöd

Stadsledningskontoret ger råd inom samtliga för staden förekommande rättsområden. Ärendemängden förväntas generellt öka under planeringsperioden liksom komplexiteten i ärendena.

Under 2022 är det allmänna val vilket kommer att innebära hög belastning med förberedande och genomförande av val till nämnder, bolagsstyrelser, stiftelser m.m. Driften av eVald ligger i SIKT-avtalet som går ut i december 2022. Under 2023 kommer fokus att ligga på genomförande av tester och anpassning av systemet till nya förutsättningar.

Utredningen *Framtidens socialtjänstlag* lämnade sitt slutbetänkande 2020 vilket förväntas leda till att en ny socialtjänstlag träder i kraft under perioden. Lagen medför behov av interna utbildningsinsatser för att möjliggöra juridisk rådgivning, stöd och utbildning till stadens medarbetare som arbetar med dessa frågor.

Visselblåsardirektivet är antaget av EU och ska implementeras under 2021. Direktivet innebär bland annat att myndigheter ska ha en intern kanal för rapportering av överträdelser och att de även ska ha funktioner för detta i externa kanaler. Stadsledningskontoret utreder hur stadens nämnder och bolagsstyrelser ska uppfylla EU:s visseblåsardirektiv kommande år.

Dataskyddsombudet fortsätter att stödja kommunstyrelsen så att säkerhetsnivån är lämplig i förhållandet till de personuppgifter som behandlas och med att utföra konsekvensanalyser avseende dataskydd innan personuppgiftsbehandlingar påbörjas.

2.21 Kontorsintern styrning och kompetensförsörjning

Stadsledningskontoret ska vara en effektiv organisation med god samverkan såväl internt som externt. Interna processer och arbetssätt ses över kontinuerligt. Under planeringsperioden kommer exempelvis vidareutvecklingen av ärendehantering, den interna processen för planering och uppföljning för kommunstyrelsen inom ramen för ILS och registerförteckningen av aktuella personuppgiftsbehandlingar fortsätta.

Vidareutveckling av strukturen för samverkan med Region Stockholm genom regionledningskontoret har inte kunnat prioriteras under 2020 med anledning av pandemin. Stadsledningskontoret har dock följt regionens arbete med att skapa en ny förvaltning under 2021 vilken ska ge förvaltningsstöd till regionstyrelsen, tillväxt- och regionplanenämnden och även till den nya nämnden för miljö, hållbarhet och klimat. Inriktningen är att utvecklingsarbetet tillsammans med regionledningskontoret ska återupptas under året och att samverkansformerna justeras löpande utifrån behov under kommande planperiod.

Med kommande periods fokus på utveckling av verksamheten i kombination med pensionsavgångar ökar rekryteringsbehovet inom områden där konkurrensen om efterfrågad kompetens är hög.

Arbetet med informationssäkerhet och dataskyddsförordningen behöver fortsatt stärkas och kontorsintern kompetens inom området identifieras och säkerställas under planeringsperioden.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Stadens ekonomi är beroende av hur samhällsekonomin utvecklas eftersom finansieringen till största delen kommer från skatteintäkter. Till följd av pandemin drabbas stockholmarna både ekonomiskt och socialt vilket påverkar arbetsmarknaden och därmed ger en inbromsning av skatteunderlagstillväxten under kommande år. Osäkerheten kring pandemins påverkan på konjunkturläget försvårar långtidsplaneringen och kan göra att aktiviteter och annan verksamhet behöver revideras och omprioriteras.

Nedanstående budget för perioden 2021-2023 är beslutad i kommunfullmäktige. Budget för planåret 2024 är oförändrad jämfört med 2023. Under perioden kan stadsledningskontorets budgetbehov komma att påverkas av beslut som kommunfullmäktige fattar varför viss osäkerhet kring resursbehovet finns.

Stadsledningskontoret Mnkr	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024
Driftverksamhet				
Kostnader	1 442	1 424,1	1 415,1	1 415,1
Intäkter (-)	- 47,6	- 47,6	- 47,6	- 47,6
Netto	1 394,4	1 376,5	1 367,5	1 367,5
Investeringsplan				
Utgifter	2,0	2,0	2,0	2,0
Inkomster	0	0	0	0
Netto	2,0	2,0	2,0	2,0

3.2 Investeringar

Stadsledningskontoret bedöms ha ett behov av en investeringsbudget på två miljoner kronor per år under planeringsperioden. Investeringsbehovet är i övrigt begränsat och består främst av utrustning till Stadshusets lokaler.

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

Gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad (GPS)

Kommunstyrelsen har ett uppdrag att genomföra en central upphandling av ett nytt budgetverktyg, GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad), som planeras att genomföras under 2021. Ett eventuellt införande sker sedan från 2022 och framåt. Kommunstyrelsen har medgivit finansiering om 50,0 mnkr för projekt GPS för år 2020–2022. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.

Projektet bidrar till kommunfullmäktiges mål *Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser*.

Modernisering av sociala system

Kommunstyrelsen fick 2016 i uppdrag att modernisera stadens sociala system. Projektet inleddes under 2017 och kommer under första halvåret 2021 att byta inriktning. Den nya inriktningen innebär att breddinförandet av Esset avbryts i sin nuvarande form och en övergång till en modernisering av nuvarande sociala system startar. Den verksamhetsutveckling som gjorts inom ramen för Esset kommer att omhändertas i det fortsatta arbetet. Moderniseringen av nuvarande sociala system berör cirka 20 000 slutanvändare och projektet bidrar till stadens vision *Möjligheternas Stockholm* genom att göra vardagen för stadens invånare enkel och trygg med användarvänliga, säkra och tillgängliga sociala system. Projektet förväntas hållas inom ramen för beslutad budget om 570 mnkr och beslutad tidplan fram till och med 2022.

Projektet bidrar till kommunfullmäktiges mål *I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet* samt *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*.

Projekt SIKT2

Dagens SIKT-avtal för drift och förvaltning av centrala system, telefoni, datakommunikation och fiberoptik samt avtalet för programvarulicenser går mot sitt slut och behöver förnyas. Under 2020 startades projekt SIKT2 med genomförande av behovs- och kravanalys samt förberedande aktiviteter inför de olika upphandlingar som projektet har i uppdrag att genomföra. Projektgrupp har formerats och efter beslutade upphandlingsstrategier påbörjades arbetet med att ta fram upphandlingsunderlag. Under 2021 genomförs upphandlingsarbetet och efter avslutade upphandlingar kommer nya avtal att tecknas.

Projektets andra fas tar vid efter avtalstecknande och sträcker sig fram till mitten av 2023. Denna fas innefattar införande av nya avtal och tjänster, överföring till nya leverantörer samt avveckling av befintliga avtal och tjänster. De nya leverantörerna kommer att genomföra aktiviteter för både teknisk och funktionell etablering av den nya leveransen, inkluderat processer och samverkan med övriga leverantörer samt med stadens förvaltningsorganisation. Alla centrala system och plattformar kommer att överföras till den nya leveransen. Under denna period kommer ett nödvändigt utvecklingsstopp begränsa möjligheterna att genomföra förändringar/utveckling i stora delar av stadens gemensamma it-leverans. Befintliga avtal och tjänster ska avvecklas, både vad gäller teknik, funktioner och processer. Det kräver samarbete mellan befintliga och nya leverantörer.

Projektet bidrar till nämndmålen *Stadens styrning och uppföljning är samordnad, effektiv och främjar verksamhetsutveckling, hög kvalitet och kostnadseffektivitet* samt *Stadens upphandlingar och inköp främjar valfrihet, innovationer, kostnadseffektivitet, hållbarhet och stärkt avtalsuppföljning*

Smart stad

Stockholms vision om en innovativ och smart storstad anger att Stockholms ska vara bäst i världen på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Strategin för Stockholm som en smart och uppkopplad stad antogs av kommunfullmäktige den 4 april 2017 och i november 2017 påbörjades arbetet med att realisera strategin och uppnå nämndmålet i och med att programmet för Stockholm som en smart och uppkopplad stad etablerades på stadsledningskontoret. Programmet avslutades 2020. Samtidigt bedrivs ett antal projekt

fortsatt för att realisera den smarta staden som exempelvis projekt IoT Stockholm som etablerar en central IoT-plattform för staden, framtagandet av en samordnad informationsarkitektur samt stadens samordning rörande AI. Ytterligare projekt kommer att tillkomma under perioden för att bidra till hög kvalitet och digitalisering för att skapa den smarta staden. Portföljen utökas därför till att även inkludera finansiering av utveckling i enlighet med stadens kvalitetsprogram samt utveckling av stadens it-system.

Smart stad syftar till att realisera den av kommunfullmäktige antagna strategin samt bidrar till nämndmålet *Stockholm är en smart och innovativ stad som tar vara på digitaliseringens möjligheter till effektiviseringar och högre kvalitet.*

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Inledning

Lokalförsörjningsplanen syftar till att säkerställa att verksamheten på kort och lång sikt har tillgång till de lokaler som krävs för att klara verksamhetens uppdrag och för att på ett förebyggande sätt säkra tillgången till lokaler.

Stadsledningskontorets lokalbehov är förhållandevis konstant. Det kan behövas några omflyttningar/utökning kopplat till att Stadshuset är skyddsobjekt och utifrån valet 2022.

4.2 Pedagogisk verksamhet

4.2.1 Nuläge 31 januari 2021

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

4.2.2 Planering av lokaler för år 2022-2031 (första planeringsperioden)

Lokalbehovet under den första planeringsperioden

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

Planerade lokalförändringar under den första planeringsperioden

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

4.2.3 Långsiktig planering av behovet av lokaler mellan år 2032-2040 (andra planeringsperioden)

Lokalbehov under den andra planeringsperioden

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

Planerade lokalförändringar under den andra planeringsperioden

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

4.2.4 Enskilt driven förskola eller fristående skola

Nuläge 31 januari 2021

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

Lokalförändringar enskilt driven förskola eller fristående skola

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

4.3 Annan kommunal verksamhet

4.3.1 Nuläge 31 januari 2021

Se tabell som är uppdaterad. Lois är inte uppdaterat. Kontorsytor utanför Stadshuset utgör 4 976 kvm. Fackliga lokaler utgör 1 082 kvm. Stadshusets ytor om 24 231 kvm används enligt tabell nedan.

Kontor	9 812 kvm	
Korridorer	2 558 kvm	
Publika ytor	9 286 kvm	
Restaurang och kök	2 575 kvm	Hyrs ut i 2:a hand
Total	24 231 kvm	

4.3.2 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet

Planerade lokalförändringar för år 2022-2031 (första planeringsperioden)

Arbetet med att anpassa lokalerna i Stadshuset efter verksamhetens behov pågår löpande för att kunna kombinera funktionalitet med Stadshusets kulturvärde. Inventering pågår därför för att se över om extra teknikkrävande verksamheter, till exempel posthantering, kan lokaliseras i stadens övriga bestånd runt Stadshuset.

De fackliga lokalerna är under utredning och planeras att avvecklas helt eller delvis och kostnaderna för fackliga lokaler måste fördelas utifrån nyttjandegrad av såväl andra förvaltningar som av de centrala fackliga organisationerna själva. Tillhandahållandet av lokaler för fackliga företrädare kan effektiviseras genom samverkan mellan förvaltningar och bolag.

Planerade lokalförändringar för åren 2032-2040 (andra planeringsperioden)

Inga lokalförändringar är planerade.

4.4 Övrigt

4.4.1 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Hyreskostnaden bedöms vara relativt konstant de närmaste åren, då endast mindre förändringar förväntas.

4.4.2 Samverkan

Stadsledningskontoret har två receptioner; en reception i Stadshuset bemannad dygnet runt och en reception i H3D på kontorstid. Dessa receptioner används också av andra så som Stadshus AB, Revisionskontoret och Valnämnden.

4.4.3 Lokaler vars hyresavtal är uppsägningsbara inom tre år

Eventuella förändringar utifrån hyresavtal som är uppsägningsbara under perioden hanteras inom ramen för den löpande planeringen och hanteringen av hyresavtal.

4.4.4 Särskild redovisning av vissa lokalprojekt

Inte aktuellt för kommunstyrelsen.

5 Övriga redovisningar

Inga övriga redovisningar är aktuella.